

Գյուղացիները

Գյուղացիները

հեղինակ՝ [Վասիլի Շուկչին](#)
թարգմանիչ՝ [Արմեն Հովհաննիսյան](#)

«Մամա, ոչինչ էլ չի լինի: Ջահել օրերդ հիշիր, վեր կաց, արի: Մոսկվան էլ կտեսնես, ուրիշ բաներ էլ: Ճամփի ծախսը կուղարկեն: Մենակ թե, լավ կլինի, ինքնաթիռով գաս, էժան կնստի: Հեռագիրը շուտ տուր, որ իմանամ, թե երթ եմ դիմավորելու: Ամենակարևորը՝ չվախենաս»:

Մալանյա տատը կարդաց, չորացած շրթունքները հավաքեց, ձգեց, մտքերի մեջ ընկավ:

— Պավելս իրա մոտ ա կանչում,— ասաց Շուրկային ու նրան նայեց ակնոցի վրայից: (Շուրկան Մալանյա տատի թոռն է, աղջկա որդին: Աղջկա անձնական կյանքը չէր դասավորվում (երրորդ անգամ ամուսնացավ), տատը համոզեց առայժմ իր մոտ թողնել Շուրկային: Թոռանը սիրում էր, բայց երես չէր տալիս):

Սեղանի մոտ նստած, Շուրկան դաս էր սովորում: Ի պատասխան տատի ասածի, ուսերը թոթվեց՝ որ կանչում է, գնա:

— Արձակուրդդ ե՞րբ ա,— խստորեն հարցրեց տատը:

Շուրկան ականջները սրեց:

— Ո՞ր: Ձմեռայի՞ն:

— Էլ ո՞ր, բա ամառայի՞ն:

— Հունվարի մեկից: Ինչի՞ որ:

Տատը նորից շրթունքները հավաքեց, ձգեց՝ մտքերի մեջ ընկավ:

Իսկ Շուրկայի սիրտը հուզմունքից և ուրախությունից թրթռաց:

— Ինչի՞ որ,— մի անգամ էլ հարցրեց նա:

— Հե՛ն: Դասերդ արա:— Տատը նամակը դրեց գոգնոցի գրպանը, հագնվեց ու խրճիթից դուրս ելավ:

Շուրկան մոտ վազեց լուսամուտին, տեսնելու, թե ուր գնաց տատը:

Մալանյա տատը դարպասի մոտ հանդիպեց հարևանուհուն և սկսեց բարձրաձայն պատմել:

— Պավելս դոնախ ա կանչում իրա մոտ, Մոսկվա: Շվարել, մնացել եմ: Խելքս բան չի կտրում: «Մամա, վեր կաց, արի,— ասում ա,— շատ ու շատ կարոտել եմ»:

Հարևանուհին ինչ-որ բան ասաց: Շուրկան պատասխանը չսեց, իսկ տատը բարձրաձայն շարունակեց:

— Ինչ ասեմ, կարելի ա գնալ: Թոռներիս ոչ մի անգամ չեմ տեսել, մենակ նկարներով գիտեմ: Համա շատ եմ վախենում, շատ...

Երկու կին կանգ առան նրանց մոտ, հետո մեկն էլ մոտեցավ, մեկ ուրիշն էլ... Շուտով Մալանյա տատի շուրջ ահագին ժողովուրդ հավաքվեց, և նա նորից ու նորից էր սկսում պատմել:

— Պավելս իրա մոտ ա կանչում Մոսկվա: Շվարել, մնացել եմ...

Երևում էր, որ բոլորն էլ նրան խորհուրդ էին տալիս գնալ:

Շուրկան, ձեռքերը գրպանները դրած, քայլում էր խրճիթում: Դեմքի արտահայտությունը երազկոտ էր և մտախոհ՝ տատի նման: Ընդհանրապես, նա շատ նման էր տատին. լղարիկ, այտոսկրերը դուրս պրծած, նույնպիսի մանրիկ ու խելացի աչքերով: Բայց բնավորությամբ ամենևին նման չէր: Տատը եռանդուն էր, ջլուտ, ճղճղան, շատ հետաքրքրասեր: Շուրկան էլ էր հետաքրքրասեր, բայց հիմարության աստիճան ամաչկոտ: Համեստ ու խռովկան:

Երեկոյան Մոսկվա ուղարկվելիք հեռագիրն էին կազմում: Շուրկան գրում էր, տատը թելադրում:

— Թանկագին որդի Պաշա, եթե որ դու ուզում ես, որ ես գամ, ինչ ասեմ, ես կարող եմ գամ, մենակ թե էս տարիքիս...

— Չեղավ,— ասաց Շուրկան:— Էսպես ո՞վ է հեռագիր տալիս:

— Զո ասելով ո՞նց են տալիս:

— Կգանք: Վերջակետ: Կամ էսպես՝ կգանք Նոր տարուց հետո: Վերջակետ: Ստորագրությունը՝ մամա: Վերջ:

Տատը նույնիսկ նեղացավ:

— Վեցերորդ դասարան էլ հասար, չխելոքացար: Մի քիչ խելք հավաքիր, էլի, Շուրկա:

Շուրկան նույնպես նեղացավ:

— Ոնց կուզես,— ասաց նա:— Էսպես գիտե՞ս ինչքանի կգրենք: Հին փողով մի քսան ռուբլու:

Տատը շրթունքները հավաքեց-ձգեց, մտածեց:

— Լավ, գրի էսպես. որդի, մի քանիսի հետ էստեղ խորհուրդ արեցի...

Շուրկան գրիչը ցած դրեց:

— Էսպես չի լինի: Ում ինչ գործն է, թե էստեղ մի քանիսի հետ խորհուրդ ես արել: Փոստում վրաներս կծիծաղեն:

— Քեզ ոնց ասում են, էնպես էլ գրի,— հրամայեց տատը:— Տղիս համար քսան ռուբլի պիտի խնայեմ, հա՞:

Շուրկան գրիչը վերցրեց և, ներողամտորեն դեմքը կննռոտելով, գլուխը կախեց:

— Թանկագին որդի Պաշա, հարևաններիս հետ խոսեցի, բոլորն էլ ասում են, որ գամ: Ինչ ասեմ, էս տարիքիս մի քիչ վախենալի...

— Մեկ է, փոստում կփոխեն,— ընդհատեց Շուրկան:

— Մենակ թող փորձվեն:

— Չես էլ իմանա:

— Գրիմ գրի. ճիշտն ասեմ, մի քիչ վախենալի ա, բայց դե... լավ: Կգանք Նոր տարուց հետո: Վերջակետ: Շուրկայի հետ: Արդեն մեծացել ա: Ոչինչ, լսող տղա...

Շուրկան բաց թողեց այդ բառերը, թե ինքը մեծացել ու լսող տղա է դարձել:

— Նրա հետ էնքան էլ վախենալի չիլինի: Ուրեմն, որդի, ցտեսություն, ես էլ ձեզ շատ գեշ...

Շուրկան գրեց «ահավոր»:

— ...կարոտել եմ: Գոնե երեխեքիդ կտեսնեմ: Վերջակետ: Մամա:

— Հաշվենք,— չարախնդությամբ ասաց Շուրկան և, գրչածայրը բառերի վրա տանելով, սկսեց կիսաձայն համրել.— մեկ, երկու, երեք, չորս...

Թոռան ետևը կանգնած, տատը սպասում էր:

— Հիսունութ, հիսունինը, վաթսուն: Չէ՞: Վաթսունը բազմապատկենք երեսունով՝ հազար ութ հարյուր: Չէ՞: Բաժանենք հարյուրի՝ կստանանք տասնութ... Մոտ քսան ուրբու, մի քիչ էլ ավել,— հանդիսավոր հայտարարեց Շուրկան:

Տատն առավ հեռագիրն ու դրեց գրպանը:

— Ինքս կտանեմ փոշտ: Հաշվապահիս տեսեք:

— Ոնց կուզես: Նույն բանը կասեն: Կարող է մի քանի կոպեկ սխալված լինեմ:

... Ժամը տասնմեկի մոտ նրանց տուն եկավ հարևանը՝ դպրոցի տնտեսվար Եգոր Լիզունովը: Տատն էր խնդրել նրա տնեցիներին, որ աշխատանքից հետո իր մոտ ուղարկեն: Եգորը շատ տեղեր էր գնացել-եկել, ինքնաթիռով՝ նույնպես:

Եգորը հանեց կիսամուշտակը, գլխարկը, կոշտացած ափերով հարթեցրեց ճերմակող, քրտնած մազերը: Նստեց սեղանի մոտ: Սենյակը խոտի և լծասարքի հոտ բռնեց:

— Ուրեմն, ուզում եք ինքնաթիռով:

Տատն իջավ նկուղ, մի աման տնական զարեջուր հանեց:

— Հա, Եգոր: Ամեն բան հերթով պատմի՝ որտեղ, ոնց:

— Պատմելու ինչ կա՞ որ:— Եգորը ոչ թե ազահարար, այլ ասես նույնիսկ մի քիչ էլ ներողամտաբար էր նայում, թե տատն ինչպես է զարեջուր լցնում:— Կհասնեք քաղաք, կնստեք Բիյսկ-Տոմսկ գնացքը, սա ձեզ կտանի Նովոսիբիրսկ, իսկ էնտեղ կհարցնեք, թե քաղաքային օդակայանի տոմսարկղն ուր է: Կարելի է միանգամից օդակայան գնալ...

— Համբերի: Մի գլուխ՝ կարելի ա, հա՛, կարելի ա: Դու ասա, թե ոնց ա պե՛տք, ոչ թե ոնց ա կարելի: Ու վրա մի տուր: Ամեն բան խառնեցիր իրար:— Տատը զարեջրի գավաթը դրեց Եգորի դիմաց, խստորեն նրան նայեց:

Եգորը մատները դիպցրեց գավաթին, շոյեց:

— Հա՛, ուրեմն, կհասնեք Նովոսիբիրսկ ու տեղնուտեղը կհարցնեք, թե ոնց գնաք օդակայան: Շուրկա, միտդ պահիր:

— Շուրկա, գրի՛,— հրամայեց տատը:

Շուրկան տետրից մաքուր թերթ պոկեց ու սկսեց գրել:

— Կհասնեք Տոլմաչևո, էնտեղ էլ կհարցնեք, թե որտեղ են ծախում Մոսկվայի տոմսերը: Տոմսերը կառնեք, կնստեք ՏՈՒ-104 ու հինգ ժամ հետո կլինեք Մոսկվայում, մեր հայրենիքի մայրաքաղաքում:

Գլուխը հենած փոքրիկ, չորչորուկ բռունցքին, տատը դառնացած լսում էր Եգորին: Որքան շատ էր խոսում հարևանը և որքան ավելի հեշտ էր թվում նրան այդ ուղևորությունը, այնքան մտահոգ էր դառնում պառավի դեմքը:

— Սվերդլովսկում, որ ճիշտն ասեմ, կիջնեք...

— Ինչի՞:

— Պետք է: Էնտեղ ինձ ու քեզ հարցնող չկա: Կիջեցնեն ու վերջ:— Եգորը վճռեց, որ հիմա կարելի է և խմել:— Դե՞... Ճամփեքդ բարի:

— Իսմի, էդ Սվերդլովսկում ինքներս պիտի խնդրե՞նք, որ իջացնեն, թե բոլորին կիջացնեն:

Եգորը խմեց, հաճույքով ճպացրեց, բեղերն ուղղեց:

— Բոլորին: Լավ գարեջուր ունես, Մալանյա Վասիլևնա: Էս ո՞նց սարքում: Կնկաս էլ սովորեցնեիր:

Տատը մի գավաթ էլ լցրեց:

— Ժլատություն թե, չանեք, ձերն էլ լավը կլինի:

— Էդ ո՞նց,— չհասկացավ Եգորը:

— Շաքարը շատ արեք: Թե չէ ձեր ուզածն էն չի՞, որ համ էժան լինի, համ էլ թունդ: Մերանի շաքարը որ շատ անեք, գարեջուրն էլ լավ կլինի: Էլ չեմ ասում, որ թուրթունով թրմելն արդեն շատ ամոթ բան ա:

— Հա,— մտազբաղ ասաց Եգորը, բարձրացրեց գավաթը, նայեց տատին, Շուրկային, խմեց:— Հա-ա՛,— ասաց մի անգամ էլ:— Իհարկե, ինչ ճիշտն է, ճիշտը: Բայց Նովոսիբիրսկ որ հասաք, տեսեք, չսխալվեք:

— Ի՞նչը չսխալվենք:

— Էնպես... Ամեն ինչ կպատահի:— Եգորը հանեց թուրթունի քսակը, վառեց ծխախոտը, բեղի տակից ծխի մի վիթխարի, ներմակ ամպ թողեց:— Կարևորն, ինչ ասեմ, Տոլմաչևո որ հասաք, տոմսարկղները չփոթեք: Թե չէ մեկ էլ տեսար, թռաք Վլադիվոստոկ:

Տատն անհանգստացավ ու երրորդ անդամ լցրեց Եգորի գավաթը: Եգորն անմիջապես խմեց, ճպացրեց ու զարգացրեց իր միտքը.

— Պատահում է, որ մարդու մեկը մոտենում է արևելյան տոմսարկղին ու ասում. «Ինձ մի տոմս տվեք»: Բայց թե որտեղի՞ տոմս, չի ասում: Էդպես էլ խեղճ մարդը թռչում, լրիվ ուրիշ կողմ է գնում: Էնպես որ, տեսեք:

Տատը չորրորդ անգամ լցրեց գավաթը: Եգորը լրիվ թուլացավ: Խոսում էր հանույքով:

— Ինքնաթիռով թռչելու համար ջղեր են պետք, ու էլի ջղեր: Ասենք, ինքնաթիռը բարձրանում է, քեզ իսկույն կոնֆետ են տալիս...

— Կոնֆե՛տ:

— Բա ո՛նց: Իբր, զբաղվիր, ուշք մի դարձնի... Բայց որ ճիշտն ասելու լինենք, ամենավտանգավոր տեղը դա է: Կամ էլ, օրինակ, քեզ ասում են. «Գոտիներով կապվիր»:— «Ինչի՞ համար»:— «Կարգն է էդպես»:— «Հէ՛... կարգը: Ճիշտն ասա՛ կարող է պատահի, շուռ գանք, ու վերջ: Թե չէ՛ կարգը»:

— Տե՛ր աստված, տե՛ր աստված,— ասաց տատը:— Էլ ինչի՞ են դրանով թռնում, որ էդպես ա...

— Է՛, միսն առանց ոսկոր չի լինում:— Եգորը նայեց գարեջրի ամանին:— Ընդհանրապես, ռեակտիվներն ավելի պինդ են: Իսկ պրոպելերովները կարող են ուզածդ թռպելին փչանալ, ու՛ խնդրեմ... Է՛լ որն ասեմ՝ էդ մոտորները շուտ-շուտ են վառվում: Մի անգամ Վլադիվոստոկից գալիս եմ, քեֆս էլ մի քիչ լավ...— Եգորն ավելի հարմար նստեց աթոռին, նոր ծխախոտ վառեց, մի անգամ էլ նայեց ամանին: Տատը տեղից չշարժվեց:— Ուրեմն էսպեսք գալիս ենք, լուսամուտից նայեմ դուրս՝ վառվում է...

— Մո՛ւրբ աստված, սո՛ւրբ աստված,— ասաց տատը:

Շուրկան նույնիսկ բերանը բաց արեց՝ լսում էր:

— Հա: Է՛, ես, իհարկե, բղավեցի: Օդաչուն վազելով եկավ... Է, ինչ ասեմ, ոչինչ մի լավ ուշունցի կապեց: Ի՛նչ ես հարայ-հրոցդ դրել, ասում է: Վառվում է, թող վառվի, քո բանը չի, դու նստիր... Դրանց ավիացիայի կարգն է էդպես:

Այս մեկը Շուրկային ճշմարտանման չթվաց: Նա սպասում էր, որ օդաչուն կրակը տեսնելուն պես, կփորձի հանգցնել արագությամբ կամ հարկադրված վայրէջք կկատարի, այնինչ հայիոյել է Եգորին: Տարօրինակ է:

— Մի բան չեմ հասկանում,— շարունակեց Եգորը, դիմելով Շուրկային,— ուղևորներին ինչի՞ չեն պարաշյուտ տալիս:

Շուրկան ուները թոթվեց: Նա չգիտեր, որ ուղևորներին պարաշյուտ չեն տալիս: Եթե այդպես է, իհարկե, տարօրինակ է:

Եգորը ծխախոտը խրեց ծաղկամանի մեջ, վեր կացավ, ինքն իր գավաթը լցրեց ամանից:

— Ի՛նչ գարեջուր ունես, է՛, Մալանյա:

— Շատ մի տաքանա՛ կհարբես:

— Գարեջուր հո չի...— Եգորը գլուխը տմբացրեց ու խմեց: – Օ՛ֆֆ: Բայց ռեակտիվներն էլ են վտանգավոր: Մրանց մի բանը որ փչացավ, քարի պես ցած կրնկնեն: Էլ պրծա՛ր...

Ոսկորներիդ էլ չի լինի հավաքել: Մարդուց մի երեք հարյուր գրամ բան մնաց-չմնաց: Շորերն էլ հետը:— Եգորը խոժոռվեց և ուշադիր նայեց ամանին: Տատն ամանն առավ ու տարավ հաշտ: Եգորը մի քիչ էլ նստեց, ապա վեր կացավ: Թեթևակի ճոճվում էր:

— Բայց դե չվախենաք,— բարձրաձայն ասաց նա:— Մենակ թե, ինչքան կարող եք, քրից հեռու նստեք, պոչի մոտ, ու թռչեք: Է՛, գնացի...

Ծանրաքայլ մոտեցավ դռանը, կիսամուշտակը հագավ, գլխարկը դրեց:

— Բարևներս կտանեք Պավել Սերգեևիչին: Ի՛նչ գարեջուր ունես է՛, Մալանյա: Ոնց որ...

Տատը դժգոհ էր, որ Եգորն այդպես շուտ գինովցավ՝ մի կարգին չխոսեցին:

— Աչքիս մի տեսակ թուլացել ես, Եգոր:

— Հոգնել եմ, դրանից է:— Կիսամուշտակի օձիքի վրա ծղոտ կար՝ վերցրեց:— Մեր էս խելոքներին ասում էի. եկեք, խոտն ամառը տեղափոխենք՝ չէ՛: Հիմա էլ, էս քրից հետո, բոլոր ճամփեքը փակվել, էսօր ամբողջ օրը հոգիներս դուրս եկավ, հագիվ հասանք ամենամոտ դեզերին: Գարեջուրդ էլ հո գարեջուր չի...— Եգորը գլուխն օրորեց, ծիծաղեց:— Է, գնացի: Բան չկա, մի վախեք, թռեք գնացեք: Մենակ թե պոչի կողմը նստեք: Հաջողություն:

— Ցտեսություն,— ասաց Շուրկան:

Եգորը դուրս եկավ: Լավեց, թե ինչպես զգուշորեն իջավ բարձր առնուտքից, բակով գնաց, դռնակը ճռռացնելով փողոց ելավ ու ցածրաձայն երգեց.

Ծովն է ծփում հեռու-հեռու...

Եվ լռեց:

Տատը՝ մտազբաղ ու դառնացած, դուրս էր նայում մութ լուսամուտից: Ծուրկան իր գրածն էր կարդում՝ Եգորի ասածները:

— Ծուրկա, սիրտս ահ ընկավ,— ասաց տատը:

— Ուրիշները ո՞նց են թռչում...

— Գնացքով ավելի լավ չի՞:

— Գնացքով որ գնացինք, իմ արձակուրդը լրիվ ճանապարհի վրա կկորցնենք:

— Տեր աստված, տեր աստված,— հոգոց հանեց տատը:— Արի Պավելին նամակ գրենք: Հեռագիրն էլ հեշ անենք:

Շուրկան մի թերթ ևս պոկեց տետրից:

— Ուրեմն, չե՞նք թռչելու:

— Ո՛ւր թռնենք՝ մարդու զարգանդ ա գալիս, էն աստված: Հետո էլ երեք հարյուր գրամ կհավաքեն...

Շուրկան մտքերի մեջ ընկավ:

— Գրի. թանկագին որդի Պաշա, իմացող մարդկանց հետ էստեղ խորհուրդ արեցի...

Շուրկան գլուխը կախեց:

— Պատմեցին, թե ոնց են թռնում էդ ինքնաթիռներով... Ու Շուրկայի հետ որոշեցինք, որ ամառը գնացքով կգանք: Ճիշտն ասած, հիմի էլ կլիներ, բայց դե Շուրկայի արձակուրդը շատ ա կարճ...

Շուրկան մեկ-երկու վայրկյան հապաղեց ու շարունակեց գրել.

«Իսկ հիմա, քեռի Պաշա, ես եմ գրում, իմ կողմից: Տատին վախեցրեց Եգոր Լիզունովը, մեր տնտեսվարը, թե որ հիշում եք: Նա, օրինակ, այսպիսի մի փաստ բերեց, իբր, լուսամուտից նայել է դուրս ու տեսել, որ մոտորը վառվում է: Եթե այդպես լիներ, օդաչուն կսկսեր կրակն արագությամբ հանգցնել, ինչպես սովորաբար անում են: Ես կարծում եմ, որ նա տեսել է արտամդող խողովակի բոցն ու խուճապ բարձրացրել: Խնդրում եմ, տատին գրեք, որ դա սարսափելի չէ, բայց իմ մասին, որ ես եմ ձեզ գրել, բան չասեք: Թե չէ ամռանն էլ չի գա: Կսկսի հողամասով զբաղվել, իր խոզերով, հավերով ու բադերով, սպանես՝ տեղ կի գնա: Չէ որ մենք դեռ գյուղացի ենք: Իսկ ես շատ-շատ եմ ուզում Մոսկվան տեսնել:

Պատմությունից և աշխարհագրությունից դպրոցում անցնում ենք, բայց դա, ինքներդ գիտեք, այն չէ: Քեռի Եգորը նաև ասաց, որ, օրինակ, ուղևորներին պարաշյուտ չեն տալիս: Մա արդեն շանտաժ է: Բայց տատը հավատում է: Քեռի Պաշա, խնդրում եմ, ասեք, որ ամոթ է: Նա ձեզ շատ է սիրում: Ուրեմն ասեք նրան, սա ի՛նչ բան է, մամա, տղադ՝ օդաչու, Սովետական Միության հերոս, լիքը շքանշաններ ունի, իսկ դու վախենում ես թռչել մի սովորական քաղաքացիական ինքնաթիռով: Եվ դեռ այն դեպքում, երբ մենք արդեն հաղթահարել ենք ձայնային պատնեշը: Այդպես որ գրեք, անմիջապես կթռչի: Չէ որ նա շատ է հպարտանում ձեզանով: Իհարկե, տեղին է հպարտանում: Ես անձամբ նույնպես հպարտանում եմ: Բայց և շատ-շատ եմ ուզում Մոսկվան տեսնել: Դե, առայժմ, ցտեսություն: Ողջույններով Ալեքսանդր»:

Մինչդեռ տատը թելադրում էր.

... Աշնան գլուխ կգանք: Սուսնկն էլ արդեն կլինի, մսից բանից էլ աղ դրած կլինենք, մուրաբա էլ եփած կլինենք: Մոսկվայում ամեն բան խանութից եք առնում, չէ՞: Մեկ էլ նրանք էնպես կսարքե՞ն, ոնց որ ես, մեր տնական ձևով: Էսպես բաներ, որդի: Բարևիդ կնոջդ ու Էրեխեքին իմ ու Շուրկայի կողմից: Վերջ: Գրեցի՞ր:

— Գրեցի:

Տատը վերցրեց թուղթը, ծալեց, ծրարը դրեց ու հասցեն ինքը գրեց:

«Մոսկվա, Լենինսկի պողոտա, տ. 78, բն. 156
Սովետական Միության հերոս Պավել Իգնատևիչ Լյուբավինին:
Միբիբից, իր մորից»:

Հասցեն միշտ ինքն էր գրում, գիտեր, որ այդպես հաստատ հասնի:

— Էսպես: Շուրկա, քիթդ մի կախի: Ամառը կգնանք:

— Չեմ կախում: Բայց դու կամաց-կամաց պատրաստվիր, մեկ էլ տեսար, մտքիդ դրեցիր թռչել:

Տատը նայեց թոռանն ու ոչինչ չասաց:

Գիշերը Շուրկան լսում էր, թե նա ինչպես է շուռուճուռ գալիս վառարանի վրա, կամացուկ հոգոց հանում ու ինչ-որ բան շնջում:

Շուրկան նույնպես քնած չէր: Մտածում էր: Արտասովոր շատ բան էր խոստանում կյանքը մոտ ապագայում: Նման բան նույնիսկ չէր էլ երագել երբեք:

— Շո՛ւրկ,— ձայն տվեց տատը:

— Հը՞:

— Պավելին, ով գիտի, Կրեմլ են թողնում, չէ՞:

— Երևի: Ինչի՞ որ:

— Գոնե մի անգամ մարդ գնար... տեսներ:

— Հիմա այնտեղ բոլորին էլ թողնում են:

Տատը որոշ ժամանակ լուռ էր.

— Չէ հա՛, ում ասես՝ թողին,— կասկածելով ասաց տատը:

— Նիկոլայ Վասիլևիչն է մեզ պատմել:

Մի բոսայեի չափ էլ լուռ մնացին:

— Դու էլ ես հետաքրքիր, հա՛, տատ, տեղը որ եկավ չես վախենա, իսկ հիմա՞ ինչից վախեցար,— դժգոհ ասաց Շուրկան:— Ինչի՞ց վախեցար:

— Զնի, քնի,— հրամայեց տատը:— Քաջիս տեսեք: Առաջինն ինքդ շալվարդ կլցնես:

— Գրագ գա՞նք, որ չեմ վախենա:

— Զնի, քնի: Թե չէ եզուց էլի դասից կուշանաս:

Շուրկան սսկվեց: